
OBSAH

O AUTORECH	13
ÚVOD	15
1. MEZINÁRODNÍ PRÁVO A JEHO POMĚR K PRÁVU VNITROSTÁTNÍMU V HISTORICKÉ RETROSPEKTIVĚ	23
1.1. Vztah mezinárodního a vnitrostátního práva v období mezi dvěma válkami	23
1.2. Prameny mezinárodního práva a jejich hodnocení v meziválečném období	27
1.3. Hledání původu mezinárodního práva	31
1.4. Vztah mezinárodního a vnitrostátního práva v meziválečném období	36
2. PRÁVO MEZINÁRODNÍCH SMLUV	45
2.1. Základy práva mezinárodních smluv	45
2.2. Způsoby recepce mezinárodních smluv do vnitrostátního práva	81
A. Transformace	82
B. Adaptace	83
C. Inkorporace	83
D. Adopce	84
3. MEZINÁRODNÍ PRÁVO A MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V ČESKOSLOVENSKÉM PRÁVU V LETECH 1918 až 1948	87
3.1. Prozatímní ústava a mezinárodní právo	87
3.2. Ústavní listina Československé republiky z roku 1920 a mezinárodní právo	89
3.3. Judikatura Nejvyššího správního soudu ČSR k mezinárodním smlouvám	101
4. MEZINÁRODNÍ PRÁVO A MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V SOCIALISTICKÉM BLOKU A V ČESKOSLOVENSKÉM PRÁVU V LETECH 1948 až 1989	107

4.1.	Obecný úvod do problematiky mezinárodního práva a mezinárodních smluv v socialistickém bloku	107
4.2.	Vztah mezinárodního a vnitrostátního práva v socialistickém Československu	115
4.3.	Vliv základních lidských práv a svobod na mezinárodní a vnitrostátní právo od 60. let 20. století do roku 1989	124
4.3.1.	Úvod do mezinárodní situace	124
4.3.2.	Pohled socialistické doktríny na lidská práva a svobody	130
5.	MEZINÁRODNÍ PRÁVO A MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V ČESKOSLOVENSKÉM A ČESKÉM PRÁVU V LETECH 1989 až 2002	137
5.1.	Návrh řešení vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva podle návrhu československé Ústavy předloženého Občanským fórem	137
5.2.	Mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách	139
5.2.1	Mezinárodní smlouvy a Listina základních práv a svobod	139
5.2.2.	Mezinárodní smlouvy a Ústava České republiky v letech 1993 až 2002	146
5.2.3.	Problémy s „mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách“	152
5.2.4.	Úvahy o právní síle mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách	159
5.3.	Snahy o komplexnější řešení vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva	162
5.3.1.	Vládní návrh novely Ústavy České republiky z roku 1999	162
5.3.2.	„Klopotná“ cesta k euronovele Ústavy České republiky	168
6.	MEZINÁRODNÍ PRÁVO A MEZINÁRODNÍ SMLOUVY V ČESKÉM PRÁVU PO NOVELE ÚSTAVY ČR PROVEDENÉ ÚSTAVNÍM ZÁKONEM č. 395/2001 Sb.	175
6.1.	Mezinárodněprávní rozměr Ústavy České republiky podle ústavního zákona č. 395/2001 Sb.	175

6.1.1.	Ústavní přihlášení se k dodržování závazků podle mezinárodního práva	175
6.1.2.	Mezinárodní smlouvy ve smyslu čl. 10 Ústavy České republiky po novele provedené ústavním zákonem č. 395/2001 Sb.	180
6.1.3.	Mezinárodní smlouvy ve smyslu čl. 10a Ústavy České republiky	188
6.1.4.	Úvaha o zpětné působnosti ústavního zákona č. 395/2001 Sb.	193
6.1.5.	Mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách ve světle nálezu Ústavního soudu č. 403/2002 Sb.	197
6.2.	Znaky mezinárodních smluv podle Ústavy České republiky po novele provedené ústavním zákonem č. 395/2001 Sb.	207
6.2.1.	Sjednávání, parlamentní projednávání a ratifikace mezinárodních smluv	208
6.2.1.1.	<i>Sjednávání mezinárodních smluv</i>	210
6.2.1.2.	<i>Souhlas Parlamentu k ratifikaci mezinárodní smlouvy</i>	221
6.2.1.2.1	<i>Mezinárodní smlouvy vyžadující k ratifikaci souhlas Parlamentu</i>	238
6.2.1.2.2	<i>Jednání o mezinárodních smlouvách v poslanecké sněmovně</i>	243
6.2.1.3.	<i>Ratifikace mezinárodní smlouvy</i>	251
6.2.2.	Vázanost České republiky mezinárodní smlouvou	263
6.2.3.	Vyhlašování mezinárodních smluv	268
6.2.3.1.	<i>Obecně k vyhlašování mezinárodních smluv</i>	268
6.2.3.2.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v prvorepublikovém Československu</i>	276
6.2.3.3.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v pomnichovském období až do roku 1948</i>	279
6.2.3.4.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v letech 1948 až 1989</i>	281
6.2.3.5.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v Československu po 1. lednu 1990</i>	288

6.2.3.6.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v České republice v letech 1993 až 1999</i>	290
6.2.3.7.	<i>Sbírka mezinárodních smluv</i>	292
6.2.3.8.	<i>Vyhlašování mezinárodních smluv v koncepci elektronické Sbírky zákonů a mezinárodních smluv</i>	301
6.2.4.	Přímá použitelnost mezinárodní smlouvy jako podmínka její aplikační přednosti	303
7.	VNITROSTÁTNÍ A EVROPSKÉ PRÁVO	317
7.1.	Komunitární právo jako normativní systém mezinárodního práva sui generis	317
7.2.	Charakter přenosu pravomocí České republiky na Evropskou unii	323
7.3.	Vztah vnitrostátního a evropského práva po vstupu České republiky do Evropské unie	329
7.4.	Další ústavněprávní souvislosti působení evropského práva v České republice	337
7.5.	Judikatura Ústavního soudu k evropskému právu	341
7.5.1.	Prozařování evropského práva do vnitrostátního právního řádu	341
7.5.2.	Referenční ústavní kritéria pro posouzení zásadních „evropských“ principů	345
7.5.3.	Ústavní soud České republiky a Lisabonská smlouva	351
7.5.3.1.	<i>Lisabonská smlouva a ústavní pořádek České republiky</i>	351
7.5.3.2.	<i>Pravomoci Evropské unie a suverenity státu</i>	354
7.5.3.3.	<i>Ústavnost tzv. doložky flexibility</i>	357
7.5.3.4.	<i>Ústavnost zjednodušeného postupu pro přijímání změn primárního práva</i>	359
7.5.3.5.	<i>Ústavnost sjednávání mezinárodních smluv jménem Evropské unie</i>	363
7.5.3.6.	<i>Hodnoty, na nichž je Evropská unie založena, a možnost pozastavení práv členského státu pro porušení těchto hodnot</i>	366
7.5.4.	Listina základních práv Evropské unie a ústavní pořádek České republiky	368

7.5.4.1.	<i>K Listině základních práv Evropské unie úvodem</i>	368
7.5.4.2.	<i>Hodnotový význam Listiny základních práv Evropské unie</i>	368
7.5.4.3.	<i>Systém právní ochrany podle Listiny základních práv Evropské unie</i>	373
7.5.4.4.	<i>Listina základních práv Evropské unie a dekrety prezidenta republiky</i>	379
7.6.	Vztah vnitrostátního a evropského práva ve Spolkové republice Německo	382
7.6.1.	Základní zákon a evropská integrace	382
7.6.2.	Substantivní prvky německé ústavnosti se vztahem k Evropské unii	393
7.6.2.1.	<i>Federalismus</i>	393
7.6.2.2.	<i>Právní stát a evropská integrace</i>	399
7.6.3.	Lisabonský náleží a německá státnost	406
8.	PREZIDENT REPUBLIKY A MEZINÁRODNÍ PRÁVO	421
8.1.	Obecně k „mezinárodním“ pravomocem prezidenta republiky	421
8.2.	Historický exkurz k „mezinárodním“ pravomocem prezidenta republiky	427
8.2.1.	Ústavní listina z roku 1920 a „mezinárodní“ pravomoci prezidenta republiky	427
8.2.2.	Ústava 9. května z roku 1948 a „mezinárodní“ pravomoci prezidenta republiky	431
8.2.6.	Ústava ČSSR z roku 1960 a „mezinárodní“ pravomoci	433
8.2.4.	Ústavní zákon o československé federaci z roku 1968 a „mezinárodní“ pravomoci prezidenta republiky	434
8.3.	Současná právní úprava „mezinárodních“ pravomocí prezidenta republiky	434
9.	VLÁDA A MEZINÁRODNÍ PRÁVO	439
9.1.	Obecně k úloze vlády v mezinárodněprávních otázkách	439
9.2.	Interní akty vlády pro sjednávání, vnitrostátní projednávání, provádění a vypovídání mezinárodních smluv	441

9.3.	Směrnice vlády pro sjednávání, vnitrostátní projednávání, provádění a ukončování platnosti mezinárodních smluv ze dne 11. února 2004	445
9.3.1.	Obecně ke Směrnici vlády ze dne 11. února 2004	445
9.3.2.	Směrnice vlády ze dne 11. února 2004 a úkoly Ministerstva zahraničních věcí ČR	448
9.3.3.	Sjednávání a vnitrostátní projednávání mezinárodních smluv podle směrnice vlády ze dne 11. února 2004	450
9.3.3.1.	<i>Jednání o návrhu mezinárodní smlouvy</i>	450
9.3.3.2.	<i>Gestor</i>	451
9.3.3.3.	<i>Sondáž</i>	455
9.3.3.4.	<i>Směrnice pro jednání</i>	456
9.3.3.5.	<i>Samotné expertní jednání o návrhu mezinárodní smlouvy</i>	459
9.3.3.6.	<i>Návrh na sjednání smlouvy</i>	462
9.3.3.7.	<i>Návrhy na sjednání prezidentské a vládní smlouvy a jejich schvalování</i>	462
9.3.3.8.	<i>Zjednodušený způsob schvalování některých vládních smluv</i>	468
9.3.3.9.	<i>Návrh na sjednání rezortní smlouvy a jeho schvalování</i>	469
9.3.3.10.	<i>Podpis smlouvy a plná moc k tomuto úkonu</i>	470
9.3.4.	Postup při ukončování platnosti mezinárodních smluv podle směrnice vlády ze dne 11. února 2004	474
9.3.5.	Další části směrnice vlády ze dne 11. února 2004	476
9.4.	Směrnice vlády ke sjednávání mezinárodních smluv v rámci Evropské unie a k jejich vnitrostátnímu projednávání ze dne 9. ledna 2008	478
10.	ÚSTAVNÍ SOUD A MEZINÁRODNÍ PRÁVO	481
10.1.	Preventivní kontrola souladu mezinárodních smluv s ústavním pořádkem	481
10.1.1.	Obecně	481
10.1.2.	Řízení o preventivním přezkumu mezinárodní smlouvy Ústavním soudem	486

10.1.3.	Rozsah preventivního přezkumu mezinárodní smlouvy Ústavním soudem	502
10.2.	Řízení před Ústavním soudem o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu	520
10.2.1.	Vývoj právní úpravy před 1. dubnem 2004	520
10.2.2.	Zákon č. 83/2004 Sb. a obnova řízení jako opatření potřebné k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu	523
10.2.2.1.	<i>Důvody přijetí nové právní úpravy řízení o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu</i>	523
10.2.2.2.	<i>Nová úprava řízení o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu</i>	527
ZÁVĚR	541
SEZNAM ZÁKLADNÍCH DOKUMENTŮ A PRAMENŮ	553
1.	Vnitrostátní ústavní dokumenty	553
2.	Zahraníční ústavy	554
3.	Vnitrostátní právní předpisy	554
4.	Mezinárodní smlouvy	557
5.	Judikatura	561
6.	Parlamentní tisky a sněmovní a senátní usnesení	565
7.	Ostatní dokumenty	566
8.	Webové stránky	567
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	569
VĚCNÝ REJSTRÍK	591